

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming Z2023-0000	Datum	25 mei 2023
Zaaknummer	Z2023-00000344	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00005479	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	21 februari 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	- Voorschriften - Voorgeschreven maatregelen - Locatie plangebied en aangetroffen nestlocaties		

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv heeft namens Stichting Omthuis een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Zandvoort in Baarn (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000344.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van zeven nesten van de huismus en één nest van de gierwaluw.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 1 augustus 2024.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op renovatie van 43 eengezinswoningen verdeeld over 11 blokken, 5 straten in de wijk Zandvoort te Baarn. Deze woningen vallen onder complex 180.1 en 180.2. De werkzaamheden die uitgevoerd gaan worden zijn het aanbrengen van binnendakisolatie, het aanbrengen van zonnepanelen en onderhoud en isolatie van gevels en spouwmuren. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 1 augustus 2024.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 10 mei 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De huismus en gierzwaluw zijn beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en de gierzwaluw (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Alternatieve locatie

“Het project voorziet in de renovatie van de bestaande woningvoorraad. Het project kan derhalve niet op een andere locatie uitgevoerd worden. Het betreft het isoleren van woningen en dat is per definitie strikt locatie gebonden. De technische staat van de woningen is dusdanig dat renovatie nodig is om de woningen te laten voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn op dit moment onvoldoende geïsoleerd, waardoor in de huidige situatie veel energieverlies optreedt. Indien geen renovatie van de woningen wordt uitgevoerd zullen de woningen daarnaast op termijn onbewoonbaar worden, wat zal gaan leiden tot sloop van de woningen. Sloop van de woningen leidt tot grotere ecologische nadelen dan renovatie of isolatie, omdat dit het verlies betekent van alle verblijfplaatsen van beschermde soorten. Uitvoering van een vergelijkbaar project op een andere locatie zal ook dezelfde of meer verstoring van dezelfde soorten veroorzaken.”

Alternatieve werkwijze

“Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen dan wel te verminderen. In de woningen worden voorzieningen getroffen voor de beschermde soorten. Daarbij wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige beschermde soorten. De werkzaamheden worden in de meest gunstige periode uitgevoerd, dat wil zeggen in de minst kwetsbare periode van de beschermde soorten. Er worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen dan wel te verminderen.”

Alternatieve planning

“Bij de planning van de werkzaamheden wordt steeds rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten. Voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een ecologisch deskundige. In overleg met de uitvoerende partij zal in het werkprotocol een planning worden opgenomen waarin de kwetsbare perioden en de gewenningsperioden voor alternatieve verblijfplaatsen ingecalculereerd wordt.”

Uit de alternatievenafweging en uit de aanvraag blijkt dat er geen redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. De ingreep is locatie gebonden, waardoor een alternatieve locatie niet aan de orde is. Bij de planning van het project wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de meest kwetsbare periode van de huismus en de gierzwaluw. Renovatie, waarbij het nest van de huismus en gierzwaluw behouden blijven, is geen redelijk alternatief omdat de nesten van de huismus en gierzwaluw onder het dak zitten.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de huismus en gierzwaluw heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: “in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid”.

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

Volksgezondheid of de openbare veiligheid

In het activiteitenplan heeft u aangegeven dat de ingreep in het belang is van de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Over het belang voor de volksgezondheid geeft u aan:

“Het doel van de renovatiewerkzaamheden is het verbeteren van de woningen middels groot onderhoud. De noodzaak tot groot onderhoud komt voort uit de huidige staat van de woningen. Indien groot

onderhoud uitblijft zal de kwaliteit van de woningen en daardoor de bewoonbaarheid de komende jaren onder druk komen te staan. Bovendien worden energie besparende maatregelen getroffen zodat wordt voldaan aan de nieuwe eisen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. De ingrepen zorgen voor een vermindering in het benodigde gebruik van fossiele brandstoffen; een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen betekent minder emissies van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid.

Door renovatie en isolatie van woningen en het verbeteren van de ventilatie gaan de energielasten sterk omlaag en wordt het comfort binnenshuis verbeterd. Vocht en tocht in huis worden beperkt, wat een beter en gezonder binnenklimaat oplevert. De te renoveren woningen zijn verouderd en raken in verval wanneer geen werkzaamheden uitgevoerd worden. Wanneer woningen niet worden gerenoveerd kunnen ze een gevaar voor de openbare veiligheid gaan vormen. Dakpannen kunnen van het dak waaien, gevelpanelen kunnen gaan loshangen en vervolgens wegwaaien, dakgoten kunnen gaan verzakken, etc.”

Boordeling van het aangegeven belang

Uit uw onderbouwing en de energieberekening blijkt inderdaad dat de woningen door de werkzaamheden duurzamer worden. De woningen gaan van energielabel B/C naar energielabel A.

Verduurzaming door renovatie

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt de verduurzaming van bestaande woningen ook bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor volksgezondheid. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op

basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

- **Huismus**

De huismus is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn zeven nestlocaties vastgesteld binnen het plangebied. De invliegopening bevinden zich op verschillende locaties, zes van de invliegopening zijn aan de achterzijde van de woningen aangetroffen, één vliegopening is aan de voorzijde van een woning aangetroffen. De huismussen vliegen in onder de eerste rij dakpannen. De exacte locaties van de nestplaatsen zijn opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

- **Gierzwaluw**

De gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één nestlocatie vastgesteld binnen het plangebied aan de Lindenlaan 39 te Baarn. De vliegopening bevindt zich op de kopgevel van de woning. De dieren vliegen in onder de loodslab bij de schoorsteen aan de achterzijde van de woning. De exacte locatie van de nestplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

- **Huismus**

De huismus komt in vrijwel heel Nederland voor (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022). De huismussenpopulatie werd in 2017 op tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat. Sinds de midden jaren tachtig is de landelijke populatie huismussen met ruim 60% afgenomen, met een significante afname in de jaren negentig (Broedvogels in Nederland in 2017. Boele et al, 2019). Het Netwerk Ecologische Monitoring geeft in recente metingen een stabiele huismussenpopulatie sinds het jaar 2000 weer (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). Gegevens van het Punt Transect Tellingen Project tonen echter een lichte afname (Huismus en Ringmus in Nederland meer dan 40 jaar gevolgd. Van Manen, 2020).

De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is de afgelopen jaren afgenomen door onder andere renovatie en isolatie van gebouwen, een kleiner voedselaanbod, minder beschutting (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022) en roofdieren (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de huismus als matig ongunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding als ongunstig – ontoereikend.

De staat van instandhouding van de huismus in Baarn is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op lokaal niveau aan te geven. Gezien de aanwezigheid van bebouwing in omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen in de omliggende bebouwing wordt ervan uitgegaan dat de huismus hier een stabiele populatie heeft.

- **Gierzwaluw**

In de broedperiode is de gierzwaluw een algemeen voorkomende soort in Nederland, waarbij ze voornamelijk in stedelijk gebied aanwezig kunnen zijn (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). De aantallen en aantalsontwikkelingen van gierzwaluwen zijn momenteel onduidelijk. Er wordt

geschat dat het aantal broedparen tussen de 45.000 en 70.000 ligt (Gierzwaluw. Stats.sovon.nl. Sovon, 2022). Vanaf 2007 is de broedpopulatie van de gierzwaluw significant afgenomen (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). De gierzwaluw gebruikt vaak jaren achtereen dezelfde nestplaats (Kennisdocument gierzwaluw. BIJ12, versie 1.0 - 2017), maar is een mobiele soort die zich door heel Nederland verspreidt. Het verspreidingsgebied is hierdoor beoordeeld als gunstig (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018).

Woningrenovatie, nieuwbouw en het Bouwbesluit-verbod van openingen (zoals stootvoegen) in woningen hebben invloed op het aantal nestgelegenheden voor gierzwaluwen. Hierdoor is de kwaliteit van het leefgebied afgenomen (Kennisdocument gierzwaluw. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelde de landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw in 2013 nog als gunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding vijf jaar later als ongunstig – ontoereikend.

De staat van instandhouding van de gierzwaluw in Baarn is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op lokaal niveau aan te geven. In de afgelopen jaren zijn er enkele onderzoeken gedaan naar de verspreiding van de soort binnen de stadsgrenzen. Gezien de grootschalige aanwezigheid van bebouwing in meerdere omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen wordt ervan uitgegaan dat de gierzwaluw hier een stabiele populatie heeft.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen zeven nestplaatsen van de huismus en één nestplaats van de gierzwaluw vernielen.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 vindt u de extra mitigerende en/of compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

De werkzaamheden met effecten op de huismus en gierzwaluw worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de soorten. Het broedseizoen van de huismus loopt van begin maart tot eind augustus en van de gierzwaluw van half april tot half augustus. Wij hebben een aanvulling op deze periodes in de voorschriften opgenomen.

Bij het plaatsen van de tijdelijke kasten wordt er voor de huismus en gierzwaluw rekening gehouden met de volgende voorwaarde: minimaal 2m hoogte. Wij hebben een aanvulling over de hoogte van de kasten in de voorschriften opgenomen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat de ingreep niet tot verslechtering leidt van de staat van instandhouding van de

van de huismus en gierzwaluw. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Omthuis;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Baarn.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht

t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Valid Signed door
op 25-05-2023

Mevr. drs. ing.
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Het broedseizoen van de huismus loopt van begin maart tot eind augustus en van de gierzwaluw van half april tot half augustus. De genoemde periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden. Ook per broedpaar kan de voortplantingsperiode verschillen. Een ecologisch deskundige dient het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij te verklaren.
12. Anders als is aangegeven in de voorgeschreven maatregelen in bijlage 2 dienen, voor zowel de huismus als de gierzwaluw, de vervangende nestplaatsen niet op 2 meter hoogte geplaatst te worden maar op minimaal 3 meter hoogte.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Bron: "Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Omthuis, 2022, Complex 180.1 & 180.2 Zandvoort te Baarn " van 2 februari 2023

2.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat eenieder verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De algemene zorgplicht geldt te allen tijde bij het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht of deze te typeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen de algemene zorgverplichting toch in acht genomen dient te worden. Hiervoor dienen algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden.

- De werkzaamheden dienen door een ecologisch deskundige begeleid te worden. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage A is beschreven wat door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaan wordt onder een ecologisch deskundige;
- Er moet een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen maatregelen zijn vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en bij alle betrokken partijen bekend zijn;
- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ecologisch deskundige;
- Indien beschermde soorten voorkomen in aangrenzende woningen kan niet zondermeer worden uitgesloten dat deze soorten negatieve effecten ondervinden van de gewenste maatregelen aan de woningen. Dit wil zeggen dat ook aan deze woningen mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Deze maatregelen maken onderdeel uit van deze aanvraag;

2.2 Mitigatie algemene broedvogels

Algemene broedvogels kunnen in of om de woning tot broeden komen. Bijvoorbeeld in de schoorsteen of in bomen en struiken behorende bij tuinen en gemeentelijke beplantingen. Deze vogels zijn in staat om ieder seizoen een nieuw nest te bouwen. Dergelijke vogelnesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode;

- De broedperiode loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd;
- Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van in gebruik zijnde nesten in de broed- en nestperiode;
- Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode om uit te voeren of te starten;
- Indien dit niet mogelijk is, dient de directe omgeving van de woningen waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, voorafgaande aan deze werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van algemene broedgevallen door de ecologisch deskundige;
- Wanneer er geen vogels nestelen kan er begonnen worden met de ingreep. Indien broedgevallen aanwezig zijn dient, in overleg met de ecologisch deskundige, een andere periode voor de werkzaamheden rond deze specifieke locatie(s) vastgesteld te worden.

2.3 Mitigatie en compensatie jaarrond beschermde nesten

Het aanbieden van de permanente alternatieve voorzieningen wordt volgens een vast stramien, conform de bestaande kennisdocumenten uitgevoerd de specifieke mitigerende maatregelen zijn hier beschreven. In tabel 2.2 is een planning weergegeven van de uit te voeren mitigatie en compensatie.

De plaats waar de voorzieningen ter mitigatie en/of compensatie moet worden uitgevoerd wordt per huisnummer aangeduid. Deze locaties worden in een nader op te stellen Ecologisch Werkprotocol verder uitgewerkt. Mogelijk vindt, op basis van de mogelijkheden in het veld, aanpassing van de locatie plaats.

Het moment waarop de mitigerende maatregelen en werkzaamheden uitgevoerd worden is naast de kwetsbare periode en de gewenningsperiode ook afhankelijk van bijvoorbeeld de weersomstandigheden en de omgeving van de woningblokken. De planning c.q. fasering van de mitigerende maatregelen en werkzaamheden wordt nader overeengestemd met een ecologisch deskundige.

2.3.1 Huismussen

Tijdelijke alternatieven

- Er moeten minimaal 16 tijdelijke verblijfplaatsen voor huismussen worden aangeboden. Hiertoe worden er tijdelijke verblijfplaatsen aangeboden op de woningen:
 - Goudenregenlaan 1, twee aan de kopgevel;
 - Goudenregenlaan 5, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 9, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 4, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 6, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 16, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 20, twee aan de kopgevel;
 - Goudenregenlaan 17, twee aan de kopgevel;
 - Goudenregenlaan 23, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 29, één onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 35, twee aan de kopgevel;
 - Goudenregenlaan 24, één onder de dakgoot aan de voorzijde
- De tijdelijke huismuskasten zijn kasten gemaakt van Okoume FSC hout plaatmateriaal 15mm met de opening aan de voorzijde;
- De tijdelijk alternatieve verblijfplaatsen worden uiterlijk halverwege mei geplaatst. Bij het plaatsen van de tijdelijke kasten wordt rekening gehouden met de volgende voorwaarde: binnen 200m van het plangebied, minimaal 2m hoogte, vrije invliegopening en op verschillende de noordelijke of oostelijke windrichting tenzij ze onder de dakgoot geplaatst kunnen worden. De beoogde locaties voor de tijdelijke kasten zijn weergegeven in figuur 2.1.

Permanente alternatieven

- Er kan niet aan de (daken van de) woningen gewerkt worden als huismussen broeden, globaal van 1 maart t/m 31 augustus, zie Tabel 2.1.
- Indien het niet anders kan dan dat er in de broedperiode toch werkzaamheden plaatsvinden dienen voorafgaand aan de broedperiode alle nestlocaties ongeschikt gemaakt te worden.
- De daken blijven zowel tijdens en na de werkzaamheden open voor huismussen waardoor de huidige nestplekken beschikbaar blijven;

- Hoewel de huidige nestplekken beschikbaar blijven voor huismussen is niet bekend welk effect binnendakisolatie heeft. Om deze reden worden er inmetstelstenen geplaatst. Het betreft hier 16 inmetstelstenen bestaande uit HMP2 (Unitura), zie bijlage B. De inmetstelstenen worden in de volgende woningen geplaatst (Figuur 2.2):
 - Goudenregenlaan 3, één onder de dakgoot aan de achterzijde;
 - Goudenregenlaan 7, één onder de dakgoot aan de achterzijde;
 - Goudenregenlaan 8, twee onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 12, twee onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 14, twee onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 18, twee onder de dakgoot aan de voorzijde;
 - Goudenregenlaan 19, één onder de dakgoot aan de achterzijde;
 - Goudenregenlaan 21, één onder de dakgoot aan de achterzijde;
 - Goudenregenlaan 25, één onder de dakgoot aan de voorzijde & één onder de dakgoot aan de achterzijde;
 - Goudenregenlaan 27, één onder de dakgoot aan de voorzijde & één onder de dakgoot aan de achterzijde;
- De permanente alternatieve verblijfplaatsen worden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geplaatst.

2.3.2 Gierzwaluw

- Er kan niet aan de (daken van de) woningen gewerkt worden als gierzwaluwen in Nederland zijn, globaal tussen 15 april t/m 15 augustus, zie Tabel 2.1.
- Indien het niet anders kan dan dat er in de broedperiode toch werkzaamheden plaatsvinden dienen voorafgaand aan de broedperiode alle nestlocaties ongeschikt gemaakt te worden.
- Er moeten minimaal 5 alternatieve verblijfplaatsen voor gierzwaluwen worden aangeboden. Het betreft hier inmetstelstenen GZP2 van Unitura, zie bijlage C. Deze alternatieve verblijfplaatsen worden geplaatst in de volgende woningen (Figuur 2.3):
 - Lindenlaan 39, allen aan de kopse kant waar de nestplek is aangetroffen.

De permanente alternatieve verblijfplaatsen worden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geplaatst. Bij het plaatsen van de tijdelijke kasten wordt rekening gehouden met de volgende voorwaarde: minimaal 2m hoogte en vrije invliegopening.

Tabel 2.1 | De kwetsbare periodes per soort(groep). In deze periode mogen er geen werkzaamheden plaatsvinden die negatieve invloed hebben op de genoemde soorten.

Soort(groep)	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Huismus												
Gierzwaluw												

Tabel 2.2 | Planning van de uit te voeren werkzaamheden. Hierbij is rekening gehouden met de kwetsbare periodes en gewenningsperiodes voor de beschermde soorten uit tabel 2.1.

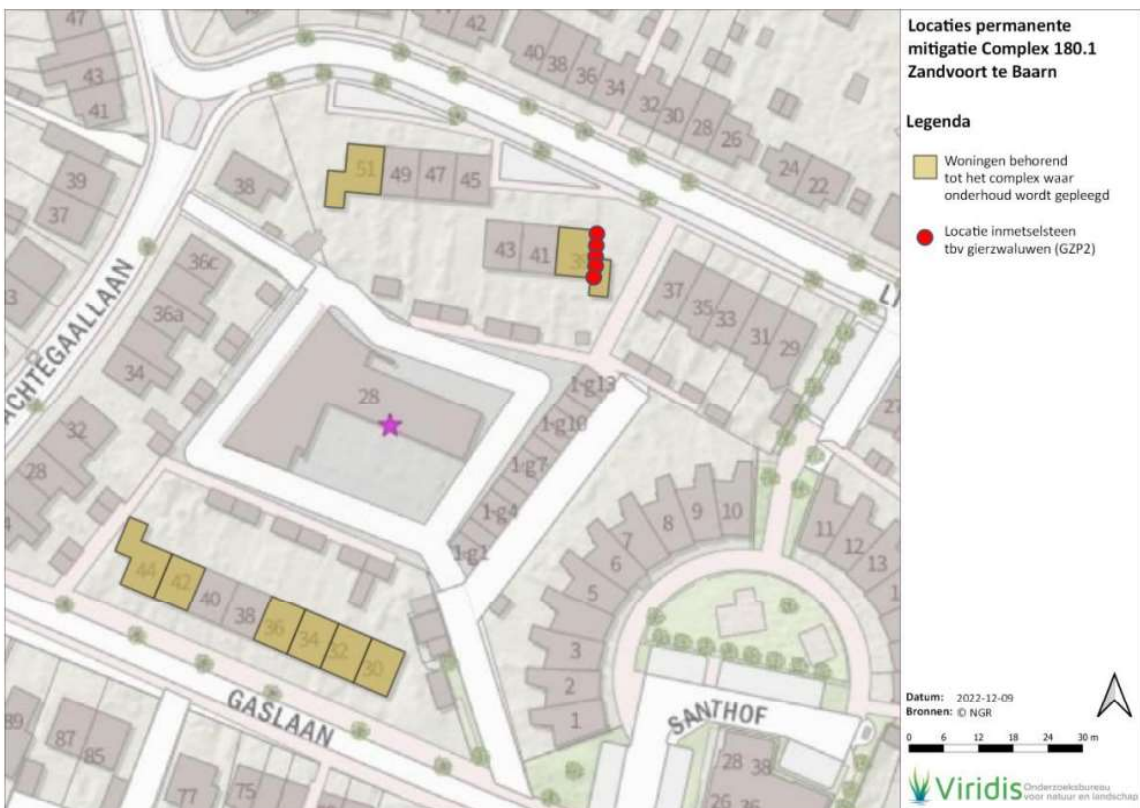
Werkzaamheden	Jaar	2023											
		J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Plaatsen tijdelijke verblijfplaatsen huismus													
Gewenningsperiode huismus													
Start werkzaamheden Gaslaan													
Start werkzaamheden Lindenlaan													
Start werkzaamheden complex 180.2													

Figuur 2.1 | Overzichtskaat met tijdelijke mitigatie complex 180.2

Figuur 2.2 | Overzichtskaart met permanente mitigatie complex 180.2

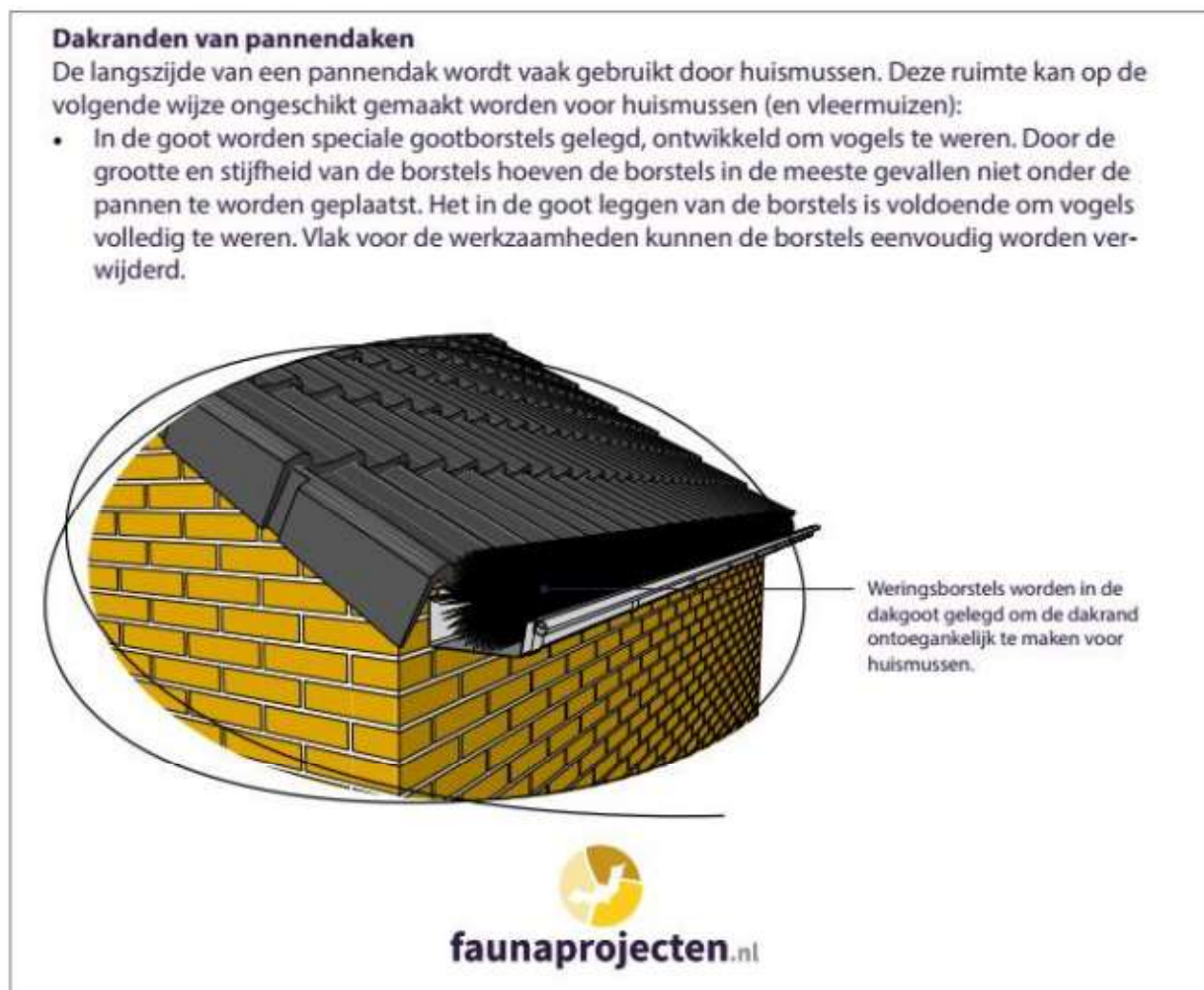
Figuur 2.3 | Overzichtskaart met permanente mitigatie complex 180.

Bron: "Verzoek om aanvullende informatie ontheffingsaanvraag zaaknummer Z2023-00000344" van 2 mei 2023.

Methode van ongeschikt maken

Conform de huidige planning worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de broedperiode van de huismus waardoor het ongeschikt maken niet noodzakelijk is.

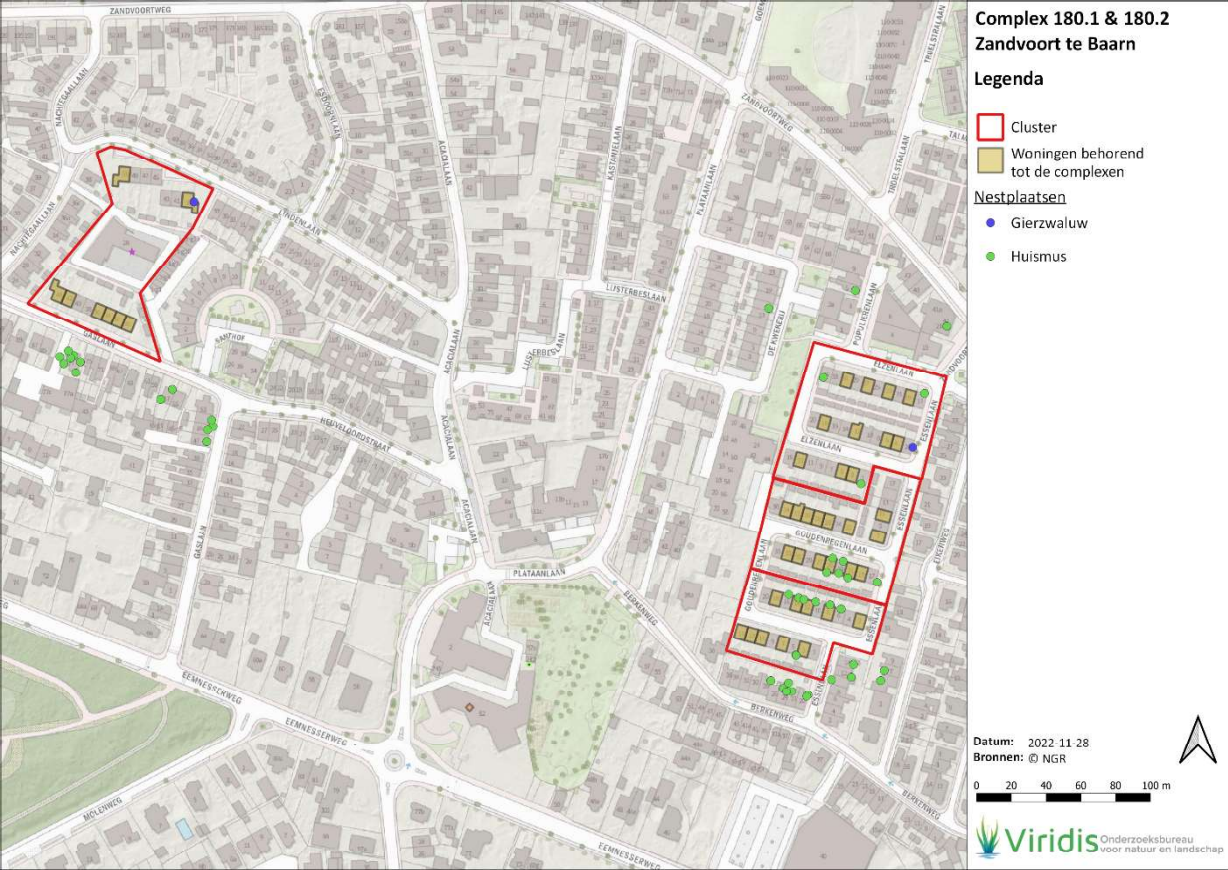
Mochten de werkzaamheden onverhoopt toch uitlopen en in het broedseizoen van 2024 uitgevoerd moeten worden. Dan zal de locatie met de aangetroffen nestplaats, evenals potentiële nestplaatsen die nu niet in gebruik zijn, in het plangebied ongeschikt worden gemaakt door het plaatsen van weringsborstels (Unitura WB1) (afbeelding 6). waarmee de nestlocaties onder de dakpannen afgesloten kunnen worden. Gezien recente berichtgeving rondom huismussen die toch langs de borstels glijpen om hun nestlocatie te bereiken wordt in tegenstelling tot de tekst bij onderstaande afbeelding de weringsborstel wél onder de dakpannen geduwd, de mussen hebben in dat geval geen ruimte om langs de borstel te bewegen.

Afbeelding 6 | Weringsborstels

Bijlage 3: Locatie plangebied en aangetroffen nestplaatsen

Bron: “Vleermuis- en broedvogelonderzoek Eemland Wonen 2022, Complex 180.1 & 180.2 te Baarn ” van 30 november 2022

Tabel 2.2 | Specificatie van de aangetroffen verblijfplaatsen .

Straat en huisnummer	Soort	Type verblijfplaats	Locatie
Goudenregenlaan			
3	Huisumus	Nestplaats	Achterzijde, onderste rij dakpannen
8	Huisumus	Nestplaats	Achterzijde, onderste rij dakpannen boven lange raam
12	Huisumus	Nestplaats	Achterzijde, onderste rij dakpannen boven regengoot
14	Huisumus	Nestplaats	Achterzijde, onderste rij dakpannen boven lange raam
21	Huisumus	Nestplaats	Achterzijde, onderste rij dakpannen boven lange raam
25	Huisumus	Nestplaats	Achterzijde, onderste rij dakpannen boven lange raam
25	Huisumus	Nestplaats	Voorzijde, onderste rij dakpannen rechts van de regenpijp
Lindenlaan			
39	Gierzwaluw	Nestplaats	Kopgevel van de woning, onder de loodslab bij de schoorsteen aan de achterzijde